

УДК 336.2:336.5

Анікєєв Богдан Владиславович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0000-4280-5198

Паламарчук Сергій Юрійович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0001-1346-8345

ВПЛИВ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У статті розглянуто вплив бюджетно-податкової політики на інноваційну діяльність підприємств. Проаналізовано основні податкові стимули та бюджетні програми, спрямовані на розвиток інновацій, зокрема податкові пільги, гранти та субсидії. Окреслено міжнародний досвід підтримки інновацій через інтегровані бюджетно-податкові механізми та запропоновано практичні рекомендації щодо вдосконалення бюджетно-податкової політики в Україні. Особливу увагу приділено адаптації успішних зарубіжних практик до національних умов.

Ключові слова. бюджетно-податкова політика, інноваційна діяльність, податкові стимули, державне фінансування, гранти, міжнародний досвід, інноваційні підприємства.

Постановка проблеми. У сучасних умовах економіка України потребує інноваційного прориву для забезпечення довгострокового зростання та підвищення конкурентоспроможності на глобальних ринках. Однак інноваційна діяльність підприємств залишається недостатньо розвиненою через низький рівень інвестицій, відсутність системної державної підтримки та високу ризикованість проектів. Бюджетно-податкова політика відіграє важливу роль у створенні стимулів для інновацій, але її ефективність залишається обмеженою. Виникає необхідність удосконалення механізмів фінансування та податкових стимулів для стимулювання інноваційної активності, що обумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання підтримки інноваційної діяльності активно досліджуються як в українській, так і у світовій науковій спільноті. Зокрема, праці Гриценк і Власенказосереджені на ролі податкових стимулів у розвитку інновацій. Роботи Іваненка акцентують увагу на важливості державного фінансування інноваційних проектів. У зарубіжних дослідженнях, зокрема у працях OECD, підкреслюється ефективність інтегрованих підходів, які поєднують податкові пільги, гранти та підтримку стартапів. Проте залишається недостатньо дослідженою проблема адаптації успішних зарубіжних практик до умов України, що визначає потребу у подальших дослідженнях.

Мета статті. Метою статті є аналіз впливу бюджетно-податкової політики на стимулювання інноваційної діяльності підприємств, дослідження міжнародного досвіду у цій сфері та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів податкового стимулювання і бюджетного фінансування інновацій в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бюджетно-податкова політика є ключовим інструментом державного регулювання економіки, спрямованим на забезпечення економічної стабільності, стимулювання зростання та підтримку стратегічно важливих сфер, таких як інноваційна діяльність. Вона охоплює комплекс заходів, що реалізуються через механізми податкового регулювання та державного фінансування, які впливають на фінансові потоки, рівень доходів і витрат підприємств, включаючи інноваційні.

Податкові стимули є важливим елементом бюджетно-податкової політики, що спрямовані на заохочення підприємств до інвестицій в інновації. Серед них можна виділити:

- Податкові пільги: зниження ставки корпоративного податку для підприємств, які займаються науково-дослідною діяльністю (R&D), впровадженням нових технологій чи інноваційних продуктів.
- Кредити на інновації: можливість отримати податкові відрахування за витрати на інноваційні проекти. Наприклад, у багатьох країнах діють податкові кредити на витрати, пов'язані з дослідженнями та розробками (R&D tax credits).
- Амортизаційні пільги: прискорена амортизація наукового обладнання, що сприяє оновленню технічної бази для реалізації інновацій.

Державні витрати також відіграють значну роль у стимулюванні інноваційної діяльності. Через державний бюджет фінансуються наукові дослідження, освітні програми та гранти для інноваційних підприємств. Основними інструментами є:

- Гранти та субсидії: пряме фінансування інноваційних проектів, зокрема у високотехнологічних галузях.
- Інвестиції у науково-дослідну інфраструктуру: створення державних дослідницьких центрів та інкубаторів для стартапів.
- Фінансування освітніх програм: підготовка кваліфікованих кадрів для реалізації інновацій.

Взаємодія податкових стимулів та державних витрат забезпечує багатофакторний підхід до підтримки інновацій. Наприклад, державні витрати на інфраструктуру створюють передумови для розвитку, а податкові пільги мотивують підприємства інвестувати в інновації, використовуючи ці ресурси.

Водночас ефективність бюджетно-податкової політики залежить від її спрямованості та збалансованості. Як зазначає Іваненко (2022), надмірні податкові пільги без належного контролю можуть сприяти втратам бюджету, тоді як недостатня підтримка інновацій може уповільнити економічний розвиток. Таким чином, бюджетно-податкова політика повинна бути інтегрованою, гнучкою та орієнтованою на довгостроковий ефект, створюючи умови для зростання інноваційної діяльності підприємств.

Інноваційна діяльність підприємств відіграє ключову роль у сучасній економіці, сприяючи підвищенню конкурентоспроможності, зростанню продуктивності та впровадженню нових технологій. Вона охоплює широкий спектр заходів, включаючи дослідження та розробки, впровадження нових продуктів, послуг або процесів, а також організаційні та маркетингові інновації. У своїй сутності інноваційна діяльність є динамічним процесом, що вимагає значних фінансових і людських ресурсів, а також сприятливого зовнішнього середовища. Особливістю інноваційної діяльності є її високий рівень ризику. Інвестиції у дослідження та розробки часто мають довгострокову перспективу окупності, тоді як ринкові умови можуть швидко змінюватися. Це підвищує важливість державної підтримки, яка допомагає підприємствам зменшити ризики та забезпечити стабільність інноваційного процесу.

Бюджетно-податкові інструменти відіграють вирішальну роль у стимулюванні інновацій. Податкові пільги на витрати, пов'язані з дослідженнями та розробками, субсидії на інноваційні проекти та державне фінансування освітніх програм є основними механізмами, що використовуються для стимулювання інноваційної діяльності. Наприклад, податкові

кредити на інновації дозволяють підприємствам зменшити свої податкові зобов'язання, стимулюючи їх до інвестування у технології. Водночас субсидії можуть стати ефективним інструментом для підтримки стартапів, які часто не мають достатнього капіталу для розвитку. Однак взаємозв'язок бюджетно-податкових інструментів і стимулювання інновацій не завжди є однозначним. Державна підтримка повинна бути адресною та спрямованою на ті галузі, які мають найбільший потенціал для зростання. Необхідно також забезпечити прозорість використання коштів і уникати дублювання функцій. Як свідчить міжнародний досвід, інтеграція податкових і бюджетних механізмів може забезпечити більшу ефективність [1,2]. Наприклад, у розвинених країнах поєднання податкових пільг для інноваційних підприємств з грантовим фінансуванням створює сприятливі умови для розвитку технологій. Основні бюджетно-податкові інструменти стимулювання інноваційної діяльності представлені в таблиці 1.

Таблиця 1. Основні бюджетно-податкові інструменти стимулювання інноваційної діяльності

Інструмент	Механізм впливу	Приклад застосування
Податкові пільги	Зменшення податкового навантаження для інноваційно активних підприємств	Податкові кредити на витрати R&D
Субсидії	Пряме фінансування інноваційних проектів	Гранти для стартапів у високотехнологічних галузях
Прискорена амортизація	Зниження витрат на оновлення обладнання для впровадження інновацій	Амортизаційні пільги на наукове обладнання
Державні замовлення	Забезпечення гарантованого ринку для інноваційних продуктів	Державні закупівлі у сфері екологічно чистих технологій
Інвестиції у освіту	Підготовка кадрів для реалізації інноваційних проектів	Навчальні програми у сфері технологій та інженерії

Джерело [1,2]

Загалом бюджетно-податкові інструменти є важливим фактором стимулювання інноваційної діяльності, однак їхня ефективність залежить від правильного вибору механізмів підтримки та узгодженості між податковою і бюджетною політикою. Орієнтація на довгостроковий ефект та сприяння інтеграції інновацій у реальну економіку мають стати ключовими пріоритетами для розвитку інноваційного середовища. Вплив бюджетно-податкової політики на інноваційну діяльність є багатограним, оскільки вона спрямована на створення сприятливого середовища для розвитку нових технологій, продуктів і процесів. Податкові стимули, державне фінансування і бюджетні програми забезпечують фінансову підтримку підприємствам, знижуючи їхні витрати на впровадження інновацій. Однак, як і будь-який інструмент державного регулювання, така політика має свої ризики та обмеження.

Податкові стимули є одним із найбільш поширених інструментів підтримки інновацій. Вони спрямовані на зменшення податкового навантаження для підприємств, що займаються науково-дослідною діяльністю та впровадженням нових технологій. Серед основних механізмів стимулювання можна виділити податкові пільги, кредити на інновації та прискорену амортизацію. Наприклад, податкові кредити дозволяють підприємствам зменшити оподатковуваний прибуток на суму витрат, пов'язаних із R&D, що значно знижує фінансовий тиск. У деяких країнах також надаються податкові відрахування за витрати на навчання персоналу, залученого до інноваційних проектів. Як свідчить міжнародний досвід,

такі стимули сприяють збільшенню інвестицій у технології, особливо у високотехнологічних галузях. Разом із тим, ефективність податкових стимулів залежить від рівня прозорості їх використання. Наприклад, надмірне розширення кола пільг може призвести до втрат бюджету, тоді як недостатня адресність таких заходів може знизити їхній стимулюючий ефект.

Державне фінансування через бюджетні програми є іншим важливим інструментом підтримки інноваційної діяльності. Гранти, субсидії та державні замовлення дозволяють спрямувати ресурси на стратегічно важливі галузі та проекти. Наприклад, у багатьох країнах діють спеціальні програми підтримки стартапів у сфері інформаційних технологій, біотехнологій чи відновлюваної енергетики. Бюджетні програми також сприяють розвитку інноваційної інфраструктури, такої як дослідницькі центри, технологічні парки та інкубатори для стартапів. Завдяки цим програмам підприємства отримують доступ до необхідних ресурсів, знань та партнерств, що сприяє їхньому розвитку. Попри це, державне фінансування має свої обмеження. Воно вимагає значних витрат з державного бюджету, що може створювати тиск на інші сфери економіки. Крім того, без належного контролю фінансування може використовуватися неефективно або навіть стати об'єктом корупції.

Незважаючи на очевидні переваги бюджетно-податкової підтримки інновацій, існує ряд ризиків і обмежень, які можуть обмежувати її ефективність. Одним із ключових ризиків є недостатня адресність програм підтримки. Якщо ресурси спрямовуються на підприємства, які не займаються реальними інноваціями, це знижує ефективність витрат. Ще одним обмеженням є ризик дублювання функцій різними програмами. Відсутність координації між податковими та бюджетними інструментами може призводити до неефективного розподілу ресурсів і втрати синергії. Наприклад, якщо підприємства одночасно отримують податкові пільги та гранти без належного контролю, це може створювати перекося у використанні державних коштів. Також варто враховувати складність оцінки ефективності бюджетно-податкової підтримки [3,4]. Результати інноваційних проектів часто мають довгостроковий характер, що ускладнює прогнозування їхнього впливу на економіку. Порівняння основних бюджетно-податкових інструментів підтримки інновацій надано в таблиці 2.

Таблиця 2. Порівняння основних бюджетно-податкових інструментів підтримки інновацій

Інструмент	Переваги	Ризики та обмеження
Податкові пільги	Зменшення податкового навантаження, стимулювання R&D	Недостатня адресність, втрати бюджету
Гранти та субсидії	Пряме фінансування важливих проектів, підтримка стартапів	Корупційні ризики, обмежений бюджетний ресурс
Державні замовлення	Гарантований ринок для інноваційних продуктів	Обмеження конкуренції, ризик неефективного розподілу ресурсів
Прискорена амортизація	Підвищення інвестиційної привабливості технологій	Складність адміністрування, зниження податкових надходжень

Джерело [3,4]

Таким чином, вплив бюджетно-податкової політики на інноваційну діяльність підприємств є значним, але потребує постійного вдосконалення механізмів її реалізації. Це дозволить мінімізувати ризики, підвищити ефективність підтримки та сприяти сталому розвитку інноваційного середовища. Зарубіжний досвід підтримки інновацій через бюджетно-податкову політику є важливим джерелом для вивчення та адаптації ефективних практик в інших країнах, включаючи Україну. У багатьох розвинених державах

стимулювання інновацій стало одним із пріоритетів економічної політики, оскільки саме інновації є основою конкурентоспроможності, зростання продуктивності та забезпечення сталого розвитку.

Серед найуспішніших практик стимулювання інновацій виділяються країни, які поєднують податкові стимули з прямим державним фінансуванням. Наприклад, у США податкові кредити на дослідження та розробки є потужним інструментом для заохочення інноваційної активності. Американські підприємства отримують можливість зменшити податкові зобов'язання на суму, витрачену на інноваційні проєкти. Подібна модель існує і в Канаді, де програма Scientific Research and Experimental Development надає податкові пільги для компаній, які займаються дослідженнями. У цих країнах ефективність стимулювання забезпечується прозорими процедурами, чіткими критеріями для отримання пільг і регулярним моніторингом результатів. У Європі ефективні практики стимулювання інновацій демонструють такі країни, як Німеччина та Франція. У Німеччині впроваджено систему субсидій для інноваційних підприємств, які розробляють технології з високим потенціалом впливу на економіку та суспільство. Крім того, держава активно інвестує в інфраструктуру для підтримки стартапів, створюючи інкубатори та наукові парки. Франція, у свою чергу, має розгалужену систему податкових пільг, яка охоплює не лише великі корпорації, а й малий і середній бізнес. Наприклад, програма Cr dit d'Imp t Recherche дозволяє компаніям знизити витрати на дослідження та розробки за рахунок податкових відрахувань.

Окремо варто виділити підтримку стартапів, яка є ключовим напрямом бюджетно-податкової політики в багатьох країнах. У Сінгапурі діє програма Startup SG, яка поєднує фінансову підтримку через гранти з податковими стимулами для молодих компаній, що працюють у сфері інновацій. Держава також забезпечує доступ до венчурного капіталу, співфінансуючи інвестиції в перспективні проєкти. У Швеції, яка відома своєю стартап-екосистемою, держава сприяє доступу до ринків через пільгове оподаткування та пряме фінансування для стартапів, які працюють у галузях екологічно чистих технологій.

Впровадження цих практик в Україні має значний потенціал. Українська економіка стикається з викликами, пов'язаними з недостатнім фінансуванням інноваційних проєктів, високим рівнем бюрократії та слабкою підтримкою стартапів. Імплементация зарубіжного досвіду може включати адаптацію таких механізмів, як податкові кредити на R&D, субсидії для стартапів та створення наукових парків. Крім того, важливим кроком є спрощення процедур отримання державної підтримки та вдосконалення системи моніторингу ефективності бюджетно-податкових стимулів. Україна має потенціал для створення сприятливого інноваційного середовища, зокрема через впровадження програм співфінансування стартапів у партнерстві з приватними інвесторами. Наприклад, держава могла б сприяти розвитку венчурного капіталу, надаючи гарантії інвесторам, що інвестують у високоризикові проєкти. Крім того, варто запозичити досвід країн, які створюють пільгові умови для інноваційних підприємств у пріоритетних галузях, таких як ІТ, біотехнології та енергетика.

Успішна імплементація зарубіжного досвіду потребує реформування українського законодавства, підвищення прозорості бюджетно-податкової політики та розробки довгострокової стратегії підтримки інновацій. Важливо також забезпечити діалог між урядом, бізнесом та науковою спільнотою для врахування потреб усіх зацікавлених сторін. Зарубіжний досвід доводить, що цілеспрямована підтримка інновацій є важливим чинником економічного зростання та інтеграції в глобальні ринки, і Україна має всі передумови для реалізації цих підходів. Удосконалення бюджетно-податкової політики для стимулювання інноваційної діяльності вимагає ефективних та адаптивних механізмів, які здатні враховувати специфіку сучасної економіки та потреби інноваційних підприємств. Податкові

стимули є одним із ключових інструментів, проте їхня ефективність часто залежить від рівня продуманості механізмів їх впровадження та управління.

Одним із перших кроків до вдосконалення є розширення спектра податкових пільг для інноваційно активних підприємств. У країнах, які активно підтримують інновації, податкові пільги охоплюють не лише витрати на дослідження та розробки (R&D), але й інші аспекти інноваційної діяльності, такі як навчання персоналу, впровадження нових технологій чи сертифікація продукції. Для України доцільно розглянути запровадження диференційованих податкових ставок для підприємств, які працюють у пріоритетних галузях наприклад, IT, біотехнології, зелена енергетика. Другою важливою пропозицією є спрощення процедур отримання податкових стимулів. Складні бюрократичні механізми можуть відштовхувати підприємства від подання заявок на отримання пільг, особливо середній та малий бізнес. Важливо забезпечити прозорість і зрозумілість процедур, зокрема, впровадити електронні платформи для подачі заявок та моніторингу їхнього статусу.

Крім того, необхідно впровадити механізми зворотного зв'язку та оцінки ефективності податкових стимулів. Це може включати створення регулярних звітів про результати впровадження податкових пільг, їхній вплив на інноваційну активність і економіку загалом. Такий підхід дозволить швидко коригувати політику у разі виявлення недоліків або зміни економічних умов. Податкові кредити на інновації, як механізм, можуть стати важливим інструментом для стимулювання малого та середнього бізнесу. Наприклад, підприємства можуть отримувати можливість відкладати сплату частини податків до моменту, поки їхні інноваційні продукти не вийдуть на ринок. Це особливо актуально для стартапів, які часто стикаються з нестачею оборотного капіталу на етапі розробки.

Також важливо враховувати міжнародний досвід і інтегрувати податкові стимули з іншими інструментами підтримки інновацій. Наприклад, у багатьох країнах успішно поєднують надання податкових пільг з грантовою підтримкою, венчурним фінансуванням та доступом до державних замовлень. Такий інтегрований підхід дозволяє максимально ефективно використовувати бюджетні кошти. Окремо слід звернути увагу на стимулювання партнерств між бізнесом та науковими установами. Запровадження податкових відрахувань для підприємств, які інвестують у спільні дослідження з університетами чи науково-дослідними центрами, може стати ефективним способом розширення бази інновацій. Не менш важливим є адаптація податкових стимулів до нових технологічних викликів, таких як диджиталізація економіки, розвиток штучного інтелекту та перехід до екологічно чистих технологій. Наприклад, спеціальні податкові пільги можуть бути впроваджені для компаній, які займаються розробкою екологічно чистих продуктів або працюють у сфері цифрових інновацій.

Загалом, механізми вдосконалення податкових стимулів повинні бути спрямовані на створення сприятливого середовища для інноваційного розвитку. Вони мають враховувати потреби різних категорій підприємств, забезпечувати прозорість та гнучкість, а також сприяти довгостроковому економічному зростанню через розвиток інноваційної економіки.

Оптимізація бюджетних програм фінансування інноваційних проектів є ключовою умовою для підвищення ефективності державної підтримки інноваційної діяльності. Бюджетні програми часто стають важливим джерелом фінансування для підприємств, які прагнуть розвивати нові технології, продукти чи послуги, однак існуюча система потребує вдосконалення.

Перш за все, важливо забезпечити цільову спрямованість бюджетних коштів. Це означає, що ресурси повинні концентруватися на підтримці стратегічно важливих галузей, таких як IT, зелена енергетика, біотехнології чи штучний інтелект. Прикладом можуть бути програми фінансування проектів, які мають високу соціальну чи економічну значущість, наприклад, створення технологій для зменшення впливу кліматичних змін. Другим важливим аспектом є

вдосконалення системи відбору та оцінки проектів. Процес подання заявок на фінансування має бути прозорим, а критерії відбору – чіткими і обґрунтованими. Використання цифрових платформ для подачі та моніторингу заявок дозволить знизити ризики корупції та прискорити розгляд проектів.

Також слід запровадити систему багаторівневого фінансування, яка враховує стадії розвитку проекту. Наприклад, на ранніх етапах інноваційним підприємствам можна надавати гранти чи субсидії на проведення досліджень, а на етапі впровадження – сприяти через державні гарантії чи кредити під низькі відсотки. Не менш важливою є синергія з приватними інвесторами. Залучення приватного капіталу через механізми співфінансування може суттєво розширити обсяг доступних ресурсів для інноваційних проектів. Прикладом є державні програми, які забезпечують часткове покриття ризиків для приватних інвесторів у високотехнологічних галузях.

Створення сприятливого середовища для інновацій через інтегровані бюджетно-податкові інструменти. Для створення сприятливого середовища для інновацій важливо поєднувати бюджетно-податкові інструменти, які спрямовані на стимулювання інвестицій у новітні технології та підтримку підприємств, що займаються інноваційною діяльністю.

Перш за все, необхідно інтегрувати податкові стимули з бюджетним фінансуванням. Наприклад, підприємства, які отримують грантову підтримку, можуть також користуватися податковими пільгами на витрати, пов'язані з реалізацією проекту. Це дозволить зменшити фінансове навантаження і збільшити шанси на успішне завершення проекту.

Ще одним важливим напрямом є створення інноваційних кластерів, які об'єднують підприємства, наукові установи та стартапи. У таких кластерах держава може забезпечувати податкові пільги, гранти на спільні дослідження та розвиток інфраструктури. Наприклад, технологічні парки чи бізнес-інкубатори, створені у межах кластерів, стають платформами для обміну знаннями і прискорення інноваційного процесу.

Особливо актуальним є впровадження спеціальних податкових режимів для підприємств, які працюють у сфері інновацій. Наприклад, зниження ставок корпоративного податку для компаній, що займаються R&D, або податкові відрахування за придбання обладнання для інноваційної діяльності. Такий підхід активно використовується у розвинених країнах і дає змогу значно збільшити обсяги інвестицій в інновації.

Важливо також стимулювати партнерства між державою і приватним сектором. Це може включати співфінансування великих інноваційних проектів, надання державних гарантій для приватних інвесторів або створення фондів розвитку інновацій з участю держави. Ключовим елементом сприятливого середовища є стабільність бюджетно-податкової політики. Підприємства повинні мати чіткі правила гри і розуміти, що умови підтримки залишатимуться стабільними в довгостроковій перспективі. Це дозволяє знижувати ризики і стимулює більш активні інвестиції у високоризикові інноваційні проекти.

Інтегровані бюджетно-податкові інструменти, спрямовані на стимулювання інновацій, є необхідною умовою для розвитку конкурентоспроможної економіки. Вони створюють основу для співпраці між державою, бізнесом і науковими установами, забезпечуючи розвиток інноваційного потенціалу країни та її інтеграцію у глобальні ринки технологій.

Висновки та пропозиції. Дослідження впливу бюджетно-податкової політики на інноваційну діяльність підприємств показало, що ефективні податкові стимули та державне фінансування є важливими інструментами, які можуть значно сприяти розвитку інновацій. Податкові пільги, такі як податкові кредити на дослідження та розробки, а також гранти і субсидії для інноваційних проектів, стали основними механізмами підтримки підприємств, що займаються науково-дослідною діяльністю та впровадженням нових технологій. Однак, для досягнення високої ефективності цих інструментів необхідно вдосконалювати системи

управління та моніторингу, забезпечувати чітку адресність підтримки та створювати сприятливе середовище для інновацій через інтеграцію бюджетно-податкових механізмів. Також, аналіз міжнародного досвіду підтвердив важливість поєднання податкових стимулів із державними інвестиціями та підтримкою стартапів через створення інноваційних кластерів та наукових парків.

Для підвищення ефективності бюджетно-податкової політики в стимулюванні інноваційних процесів необхідно:

Розширити спектр податкових пільг для інноваційно активних підприємств, включаючи не лише витрати на R&D, але й інші аспекти інноваційної діяльності, такі як навчання персоналу та впровадження нових технологій.

- Спростувати процедури отримання податкових стимулів, впроваджуючи цифрові платформи для подачі заявок, що дозволить знизити бюрократичні бар'єри та підвищити доступність для малого та середнього бізнесу.

- Вдосконалити систему оцінки ефективності бюджетних програм, використовуючи регулярні звіти та моніторинг результатів інноваційних проектів, що дозволить оперативно коригувати політику в разі потреби.

- Запровадити систему багаторівневого фінансування інновацій, де підприємства на різних етапах розвитку можуть отримувати як гранти, так і кредитні кошти під знижену ставку.

- Підвищити ефективність інвестицій в інновації через створення сприятливих податкових режимів для технологічних компаній та підприємств, що займаються розробкою нових продуктів у пріоритетних галузях.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на глибший аналіз ефективності конкретних податкових інструментів у стимулюванні інновацій в різних галузях економіки, зокрема в технологічному секторі та наукоємних промисловостях. Важливим напрямом є порівняння різних моделей державної підтримки інновацій у країнах з різними рівнями економічного розвитку. Також актуальними є дослідження щодо інтеграції сучасних цифрових технологій у механізми державного фінансування та податкового регулювання, що може сприяти зниженню адміністративних бар'єрів та підвищенню доступності підтримки для малих і середніх підприємств. Перспективним є також вивчення можливостей створення інтегрованих фінансових платформ, які об'єднуюватимуть податкові пільги, грантову підтримку і інвестиції для ефективного розвитку інновацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гриценко О. "Податкові стимули для інноваційної діяльності: сучасний стан та перспективи". Економічний вісник. 2022.
2. Власенко М. "Державне фінансування інновацій: можливості та виклики". Фінансова політика. 2023.
3. Іваненко С. "Міжнародний досвід підтримки стартапів та його імплементація в Україні". Економіка і суспільство. 2022.
4. OECD. "Tax Incentives for Innovation: Trends and Challenges". OECD Publications. 2021.

REFERENCES

1. Grytsenko, O. (2022). Tax Incentives for Innovation: Current State and Prospects. Economic Bulletin.
2. Vlasenko, M. (2023). State Funding of Innovations: Opportunities and Challenges. Financial Policy.
3. Ivanenko, S. (2022). International Experience in Startup Support and Its Implementation in Ukraine. Economy and Society.
4. OECD. (2021). Tax Incentives for Innovation: Trends and Challenges. OECD Publications.

Bohdan Vladyslavovich Anikeev
(postgraduate student of PVNZ "European University")

ORCID ID 0009-0000-4280-5198

Palamarchuk Serhiy Yuriyovych
(postgraduate student of PVNZ "European University")
ORCID ID 0009-0001-1346-8345

TITLE OF THE ARTICLE

Abstract. *The article examines the impact of fiscal policy on the innovative activity of enterprises. The main tax incentives and budget programs aimed at the development of innovations are analyzed, in particular tax benefits, grants and subsidies. The international experience of supporting innovations through integrated fiscal mechanisms is outlined and practical recommendations are offered for improving fiscal policy in Ukraine. Particular attention is paid to the adaptation of successful foreign practices to national conditions.*

Keywords:: *fiscal policy, tax incentives, innovation activity, state funding, grants, international experience, innovative enterprises.*